Universitets- och högskolerådet

Svarshäfte nummer

2023-03-25

Högskoleprovet

Provpass 3

- Du måste fylla i dina svar i svarshäftet **innan** provtiden är slut.
- Följ instruktionerna i svarshäftet.
- Du får använda provhäftet som kladdpapper.
- Fyll alltid i ett svar för varje uppgift. Du får inte minuspoäng om du svarar fel.
- På nästa sida börjar provet, som innehåller 40 uppgifter.
- Provtiden är **55 minuter**.

Verbal del ra

Detta provhäfte består av fyra olika delprov. Dessa är ORD (ordförståelse), LÄS (svensk läsförståelse), MEK (meningskomplettering) och ELF (engelsk läsförståelse). Anvisningar och exempeluppgifter finner du i ett separat häfte.

Prov	Antal uppgifter	Uppgiftsnummer	Rekommenderad provtid
ORD	10	1–10	3 minuter
LÄS	10	11–20	22 minuter
MEK	10	21–30	8 minuter
ELF	10	31–40	22 minuter

Börja inte med provet förrän provledaren säger till.

Tillstånd har inhämtats att publicera det upphovsrättsligt skyddade material som ingår i detta prov.

1. förespråka

A reflektera
B reservera
C rekommendera
D resonera
E regissera

2. obefogad

A grundlös
B maktlös
C ansvarslös
D gränslös
E meningslös

3. emballage

A symbol
B förpackning
C underhåll
D avspärrning
E handelsförbud

4. tidvis

A ofta
B förut
C punktligt
D ibland
E numera

5. framfusig

A nytänkande
B självsäker
C uppjagad
D förväntansfull
E påträngande

6. extravagans

A överdåd
B värdighet
C merkostnad
D passion
E övermod

7. ge sig till tåls

A ta sitt ansvar
B vara i underläge
C fatta ett beslut
D lugnt invänta något
E visa sin styrka

8. baryton

A notställ
B pianostycke
C röstläge
D slagverkare
E taktpinne

9. rågad

A kraftig
B bristfällig
C åtgärdad
D överfull
E avslutad

10. maxim

A reaktion
B jämvikt
C slutresultat
D förbindelse
E levnadsregel

Studentfabriken

Nu har vi lärt alla grundskoleelever att fråga ”Vad ska det vara bra för?” och alla gymnasieelever att fråga ”Kommer det på betyget?” Att fokusera yrkesanknytning på universitetet är en förlängning av samma synsätt; det viktiga är inte fascinationen inför ny kunskap, utan ”Kommer det på tentan?” och ”Vad kan jag få ut av det här?”

Universiteten uppstod historiskt sett i Europa, och Europas högre utbildning var länge beundrad i övriga delar av världen. Under de senare decennierna har dock universiteten utsatts för hårdhänt statlig påverkan i samband med att allt fler i den unga generationen förväntas genomgå högre utbildning. Den ”gymnasifiering” som nu pågår döljs genom att man oavbrutet talar om yrkesanknytning och om kvalitet och utvärdering.

Ingen talar om vikten av kunskap eller om att kunskap berikar en person. I stället råder en instrumentell syn på utbildning, vilket tillsammans med den ekonomisk-tekniska jargongen är direkt förödmjukande för universitetslärarna och minskar deras motivation. Till detta nya massuniversitet antas studenter med ibland direkt svaga förkunskaper samtidigt som det ställs krav på högskolan att skapa genomströmning genom att institutionernas finansiering är knuten till antalet studenter som antas och godkänns. Högskolan förväntas åstadkomma den tänkta förvandlingen hos studenterna oavsett omständigheterna, och produktionsprocessen ska kvalitetssäkras.

Instrumentella trender kommer inte bara från nationella utan också från europeiska instanser. Ett exempel på det sistnämnda är Bologna-avtalet från 1999, som slår fast att europeiska universitet ska formulera sina kursmål som kompetenser. Studenternas examensbevis ska visa vilka kompetenser de har, vilket antas öka deras anställningsbarhet och rörlighet. Bologna-beslutet är arbetsmarknadsinriktat, och förmodligen har den ekonomiska samarbetsorganisationen OECD varit pådrivande.

För utomstående kan det synas oviktigt eller till och med bra att ämnesmålen formuleras som något som studenten kan göra snarare än som något som studenten har förstått, men det förstärker den tendens studenter har från grund- och gymnasieskolan att se utbildning instrumentellt och att inrikta sig på att ”gå igenom” en viss utbildning snarare än att skaffa sig kunskaper.

Det smarta anses vara att ligga precis över gränsen för godkänt och inte ödsla tid i onödan på en kurs. Utbildningen ses som ett nödvändigt ont för att få ett arbete snarare än som personlig utveckling. Det är omvittnat svårt att få studenter att läsa annat än kurslitteratur eller att gå på föredrag och diskussioner som inte är obligatoriska.

Resultatet blir att universitetet blir mer av studentfabrik, mindre av intellektuell mötesplats.

Inger Enkvist

Uppgifter

11. Att studenter ställer frågan ”Vad kan jag få ut av det här?” är enligt textförfattarens resonemang uttryck för något av följande. Vad?

A Ett perspektiv som bortser från att högre studier faktiskt innebär ökade krav på prestation.

B En brist på motivation att själv försöka påverka utbildningens utformning till det bättre.

C Ett synsätt där högre studier enbart är ett sätt att förbereda sig för ett kommande arbetsliv.

D En förväntan om att utbildningen ska anpassas till enskilda studenters önskemål.

12. Vilken av följande ståndpunkter ligger till grund för textförfattarens argumentation?

A Utvärdering och kvalitetskontroll bör ges större utrymme inom den högre utbildningen.

B Högre utbildning bör vara något mer än en förlängning av gymnasieskolan.

C Utvecklingen i Europa bör ses som ett varnande exempel för den högre utbildningen i Sverige.

D Den högre utbildningen bör anpassas till kunskapsnivån hos dagens studenter.

Digitaliseringspolitik*

Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter. Det slår regeringen fast i den nyligen presenterade strategin *För ett hållbart digitaliserat Sverige*. Men de riktlinjer som formuleras förbigår märkligt nog de senaste årens genomgripande it-drivna samhällsomvandling och de reaktioner den väckt i andra länder. Med globala och monopolistiska plattformsbolag har en ny ekonomi och maktfördelning uppstått. Utan denna insikt blir föreslagna åtgärder för att stärka demokratin och lösa vår tids problem inte stort mer än fromma förhoppningar.

Ända sedan början av 1990-talet pågår genomgripande förändringar i global skala inom praktiskt taget alla samhällsområden. Till en början fungerade internet som hävstång. Nu har uppkopplade enheter, digitala plattformar, artificiell intelligens, det så kallade molnet och massdata tillkommit. Kraften i omvandlingen illustreras av att det i dag återfinns fem plattformsbolag bland världens tio högst värderade företag. För tio år sedan var det endast ett.

Till helt nyligen har den nya teknikens verkliga och inbillade förtjänster dominerat den etablerade synen: Ju mer digitalisering desto bättre! Men förhoppningar om ökad demokrati, mer egenmakt och fri opinionsbildning har grusats och i flera fall vänts till sin motsats. Utvecklingen på nätet har kommit att handla om dold övervakning, hatkampanjer, manipulerad nyhetsförmedling och kommersialisering pådriven av annonsbolag som Google och Facebook, båda med lejonparten av intäkterna från reklam. I takt med att en allt större del av människors tillvaro utspelar sig på digitala plattformar ökar den enskildes beroende av dessa.

För omkring tre år sedan inleddes det som kommit att kallas internets politiska period. Myndigheter i olika länder reagerade på att den digitala ekonomin också innebär konkurrenshämmande monopol, aggressiv skatteplanering, angrepp mot gällande lagar och lättvindig hantering av medborgardata. Exempel är EU:s aktion mot Googles skatteupplägg, Barack Obamas tal om slutet på Wild Wild West och flera städers ingrepp mot delningstjänsterna Uber och Airbnb. Även EU:s kommande lag om persondata (GDPR) hör hit. Detta är sannolikt bara början på försöken att leda in den digitala utvecklingen på tydligt samhällsnyttiga banor, något som tycks ha gått den svenska regeringen förbi.

I den digitala ekonomin är data den strategiska råvaran. Den är föremål för storskalig handel. Personuppgifter är särskilt attraktiva. Lockande gratiserbjudanden visar sig vara betaltjänster med användarnas data som motprestation. De viktigaste slutprodukterna är vårt konsumtionsbeteende och våra åsikter, som i ökad utsträckning påverkas med hjälp av förfinade psykologiska tekniker. Att sådana förekom i Donald Trumps valkampanj blev för många en ögonöppnare.

Navet i denna digitala ekonomi är plattformar som möjliggör för producenter, konsumenter och vänner att mötas med aldrig tidigare skådad effektivitet och räckvidd, allt under ägarens styrande principer och datafångst. Först nyligen har forskningen förstått plattformarnas raffinerade kombination av kommando- och marknadslogik. Genom algoritmer (instruktioner) som styr transaktionerna kan användarna fås att på eget initiativ förskjuta sina val i den riktning ägaren önskar. Ökad trafik på plattformarna skapar mer data, ger användarna större utbyte, lockar till sig fler besökare och ökar bolagens värde i självförstärkande processer, vilket förklarar deras blixtsnabba tillväxt. I kapplöpningen mellan företag tar segraren hem hela vinsten.

Grundläggande samhällsfunktioner är i växande utsträckning beroende av de stora plattformsföretagen. De måste därför, i likhet med bankerna, drivas på ett ansvarsfullt sätt. Politiker och myndigheter står inför stora utmaningar. Å ena sidan öppnar plattformarna för effektivisering, miljöanpassning och svåröverskattade vinster för samhällsekonomin. Å andra sidan har just detta gett ett begränsat antal företag en oproportionerligt stor makt. Att stävja denna koncentration och samtidigt ta till vara digitaliseringens positiva effekter för samhället i stort är uppgiften.

Tre saker som bör testas i detta arbete är:

1. Tydliga och restriktiva spelregler för vilka krav som får ställas på användarna. Användarnas rätt till sina data och att få en begärd flytt till annan plattform genomförd skulle främja konkurrensen och begränsa monopolens makt. Mer öppna data bör krävas inte bara från offentliga instanser. Också privata bolag måste bidra eftersom de bygger sin maktställning på information från användare och myndigheter. Då gynnas allmänna intressen och mindre bolag. Till exempel är tyska försäkringsbolag skyldiga att dela sina data för konkurrensens skull.

2. Plattformar i offentlig regi och stöd till de kooperativa organisationerna. Det skulle gynna konkurrens och valfrihet och mildra de privata bolagens totala dominans. I Frankrike utmanar regeringen Uber genom Le Taxi, en tjänst med 50 000 anknutna taxibilar. Allmänintresset och användarintresset blir då motvikter till vinstintresset som drivkrafter i digitaliseringen. Omfattande trafik på offentliga plattformar uppnås genom den offentliga sektorns dominans på områden som skatteuppbörd, transportinfrastruktur och offentligt finansierad sjuk-

vård. I likhet med privat sektor skulle offentlig sektor, genom direktkontakt med medborgarna, kunna anpassa sina erbjudanden till behov och önskemål samt efter politiska prioriteringar. Överlåts kontakterna till privata intressen går denna möjlighet förlorad och medborgarna tvingas bidra till privat vinstskapande.

3. Radikala, digitalt drivna innovationer utformade som svar på den offentliga sektorns stora utmaningar. Med klimathot, miljöförstöring, segregation, ökade fördelningsproblem och resursbrist på agendan är småskaliga förbättringar sällan tillräckliga. Nya sätt att tillhandahålla grundläggande funktioner skapas i privat sektor, ofta med hjälp av digitala plattformar. Så kallade start up-företag arbetar frenetiskt fram nya affärsidéer med vinstintresset som drivkraft. Inom offentlig sektor, med halva BNP, är motsvarande arbete med att formulera omvälvande reformförslag starkt eftersatt. Som en blygsam början skulle Statskontoret och innovationsmyndigheten Vinnova kunna få ett utvidgat uppdrag. Det är när de ofta oförutsedda möjligheterna till politiska omkopplingar uppstår som idéerna måste finnas till hands.

Om regeringar inte vill ha en digital ekonomi dominerad av ett fåtal jättar, måste de agera snabbt. För ett litet land som Sverige med konkurrensutsatt ekonomi är det särskilt viktigt med en djärv och klarsynt digitaliseringspolitik.

Anders Gullberg

* Texten är skriven 2017.

Uppgifter

13. Vad antyder textförfattaren att regeringens resonemang kring digitalisering visar?

A Att regeringen är okunnig och naiv.

B Att regeringen har glömt bort demokratiaspekten.

C Att regeringen går händelserna i förväg.

D Att regeringen överskattar digitaliseringens ekonomiska potential.

14. Varför kallas den senaste tidens utveckling för ”internets politiska period”, enligt textförfattaren?

A För att internet alltmer används som ett verktyg i den partipolitiska maktkampen.

B För att politiker sätter allt större hopp till att digitalisering ska lösa samhällets problem.

C För att internet får en allt viktigare roll som arena för politiska diskussioner.

D För att politiker allt oftare försöker reglera det som sker på internet.

15. Vems intressen vill textförfattaren försvara?

A It-bolagens.

B Myndigheternas.

C Medborgarnas.

D Politikernas.

16. Hur kan man bäst sammanfatta textförfattarens vision?

A Fördelarna med internet ska komma hela samhället till nytta.

B Internet ska få utvecklas med mindre statlig styrning och kontroll.

C De digitala plattformarna ska vara mindre beroende av användardata.

D Internet ska förbättra samarbetet mellan den offentliga sektorn och det privata näringslivet.

Två texter av författaren Kerstin Thorvall

ÅNGESTMASKERAD

Den som lever sambo med ångesten behöver inte spela på hästar och roulette för att få litet skjuts på livet. För oss är tillvaron oavbrutet en thriller, där man aldrig är säker på om isen håller. Eller vem som står och lurar bakom hörnet.

Jag vet, jag känner såna eller har åtminstone hört talas om dem, alltså såna människor, som lever på som om döden och det svarta vattnet inte fanns. Lugnt tittar de i planeringskalendern och ser vad de ska göra i morgon och nästa dag och tisdagen efter semestern och vecka sexton nästa år. Det är som att höra talas om livet i Övre Volta. Nånting mycket exotiskt och annorlunda och dit man nog borde åka någon gång. Men vi hinner inte. Vi har fullt sjå med att hålla ångesten något så när i schack och helst få den att klä ut sig i glada mössor och praktiska överdragskläder, så att man ska slippa skämmas för den.

För det räcker inte med att man ska hålla tre tigrar i badrummet. De får inte heller märkas, de får inte vråla och morra så att grannarna hör. Då kan de klaga för värden och sen kommer Nämnderna.

Det kanske är lika bra att de gör det för resten? Då får ångesten något annat att tänka på. Det gör ingenting om en typ i Kalle Anka-mask och allvarliga skor plötsligt står i tamburen och säger: ”Det var från Verket.” Eller: ”Hur var det här då?” Eller: ”Jo. Det var från Kronofogdemyndigheten.”

”Goddag och god dag”, säger jag. ”Jag ser att det är tomten som kommer, får det kanske vara litet kaffe?”

Sådana besök plattar nämligen till ångesten så att den tillfälligt kommer av sig. Synliga, faktiska olyckor och problem gör ångesten förvirrad. Den får konkurrens, den kan förlora greppet.

Ångestens favoritnummer är ju skräck och sömnlöshet som inte har några bevisliga orsaker. Vi som är väl hemmastadda med sorten, vet hur det är att ha andnöd och flämta efter luft i ett stort vackert rum där alla andra gäster andas alldeles utmärkt. Eller att vara så trött och ledsen att man inte kan stiga upp på morgonen. Nej, inte huvudvärk eller mens eller snuva eller att pappa dog i går, utan ändå. Man bara känner att det inte är någon idé att någonsin mer göra sig till med tandborstning och pressad apelsin.

Sånt går bara för sig om man just blivit av med jobbet eller övergiven av sin älskade, men om omgivningen ser en kvinna som är frisk och smal och har det bättre förspänt än de flesta och vägrar att klä på sig, då ska hon inte vänta sig någon förståelse. Bortskämd och egocentrisk är det nu bara att genast rycka upp sig.

Alltså. I såna lägen hälsas alla tomtar och tillsyningsmän som befriare. Och tandvärk, migrän, svår förkylning, magsår, ryggskott, you name it… Och hela tiden är det ångesten förklädd och gömd inne i anständiga kläder.

Jag hörde en gång en äldre och mycket klok präst säga: ”Jag vet inte, men ju längre jag lever, desto mer är jag benägen att tro att alla sjukdomar är psykosomatiska.”

Ja, varför inte? En ångestriden människa behöver kärlek och förståelse men får det sällan, om det inte finns något verkligt att peka på. Den okamouflerade, oskyddade ångesten kan man egentligen bara ha på mentalsjukhuset. Då kommer dom med blommor och konfekt och enkronor (till telefonen) och säger: ”Stackars dig.”

Men eftersom mentalsjukhus fortfarande har så mycket sämre status än de som sköter kroppen, så är det lyckosamt om man kan få ångesten att se ut som inflammation, hjärtfladder eller mystisk feber.

Jag åkte en gång in för akut blindtarmsinflammation och när jag vaknade ur narkosen fick jag veta att det inte varit något fel på denna tarm. Men sen fick jag sjukhusbakterier i såret och var och feber, så det var inte alldeles förfelat.

I min ungdom drogs jag med en svårbotad äggledarinflammation. Svullet och ont men normal sänka, stämde inte, men sjuk var jag, låg av och till inne på sjukhus. Vid en permission blev jag med barn. Det ansågs vara snudd på ett mirakel, som mina äggledare såg ut, men det ägg som skulle bli min andre son, visste bättre.

Ångesten mådde bra i det vackra sydfranska klimatet, jag ville inte vara kvar där, men kunde inte komma mig för. Tills jag fick en rejäl gulsot och äntligen kunde bestämma mig. Den utdragna gulsotstiden var praktiskt taget ångestfri, det var en vila, trots feber och utmattning.

Men sen blev jag ju frisk och ångesten kunde ta nyfräscha tag. Sen flera veckor har jag ont i magen morgon och kväll och ibland också på natten. Jag vet att det är ”bara nerverna”, för till slut så vet man alltid det. Dock. Det kan ändå nån gång faktiskt vara något annat, något riktigt, menar jag. Så på fredag ska jag röntgas. Jag känner suget, frestelsen. Att låta mig sjunka ner i ett magsår, en tarmkatarr och inte rå för.

Man rår inte för ångest heller. Men det känns så.

TACKSAM?

Tacksam ska man ju vara.

Man kunde ha ryggskott, blåskatarr, ont i lederna, ha tappat glasögonen i golvet och det är fredagkväll.

Man kunde vara blind, döv, halt och förlamad i vänstra ansiktshalvan.

Man kunde ha blivit av med alla sina tänder.

Man kunde vara utan vänner och sömnlös.

Man kunde vara galen.

Jag vet. Allt det här kan drabba alla åldrar, men troligheten blir större ju äldre man blir.

Tacksamheten över att kunna sitta, gå, knyta sina egna skoband är mera på sin plats sen man fyllt femtiotvå.

Tacksamheten över att någon vill ha sig (mig).

Jag är det.

Jag är tacksam över att jag inte har ryggskott, blåskatarr, ont i lederna, har tappat glasögonen en fredagkväll.

Jag är tacksam över att jag inte är blind, döv, halt och förlamad i vänstra ansiktshalvan.

Jag är tacksam över att jag har några vänner alls och bara är sömnlös ibland.

Jag är tacksam över att jag inte är mer galen än jag är.

Så mycket och mer därtill har jag att vara tacksam över.

Hur obetydliga och oviktiga är då inte några skrynklor på halsen?

Man ska vara tacksam över att man har någon hals över huvudtaget.

Men jag är inte tacksam över att jag förväntas bli tacksammare för varje år som går.

Jag är inte helt igenom säker på att tacksamhet är en odelat positiv känsla.

Jag tror att det kan gå inflation i tacksamhet och till slut får man ingenting alls för den.

Möjligen en bit tårta till kaffet.

Uppgifter

17. Varför känner jaget i ”Ångestmaskerad” att det inte räcker med att ”hålla tre tigrar i badrummet”?

A För att man dessutom måste vara öppen med sin ångest för att minska skammen över den.

B För att man även behöver erkänna sin ångest för att bli fri från den.

C För att omgivningen blir vänligare inställd om man även skäms för sin ångest.

D För att ångesten dessutom är skamfylld och måste döljas.

18. Vad av följande har tillfälligt minskat ångesten hos jaget i ”Ångestmaskerad”?

A Snabba förflyttningar mellan olika miljöer.

B Försöken att identifiera ångestens orsaker.

C Tydliga problem som har en enkel förklaring.

D Beslutet att inte skämmas för sina problem.

19. Vilket ordpar beskriver bäst jaget i ”Tacksam?”?

A Nöjd och framåtblickande.

B Ironisk och trotsig.

C Positiv och ödmjuk.

D Uppgiven och självkritisk.

20. Vilket av följande förenar tydligast jagen i de båda texterna?

A Att de kämpar mot omvärldens krav och värderingar.

B Att de tittar avundsjukt på människor som tycks sakna problem.

C Att de söker en förklaring till de svårigheter som de utsätts för.

D Att de besväras av den åldrande kroppens förfall.

21. I de fall där djurskyddsärendena går vidare till domstol vill myndigheterna vanligen ha ett intyg, eller snarare ett _____, av den veterinär som har varit i kontakt med djuren.

A utlämnande

B utförande

C utlåtande

D utnämnande

22. Inom medieforskningen är man överens om att begreppet ”fake news” är ett _____ begrepp, som används för att _____ alla sorters åsikter man själv ogillar.

A avigt – framhäva

B trubbigt – avfärda

C markant – rannsaka

D träffsäkert – bekräfta

23. Vitaminer i behandlande syfte uppfattas i läkarkåren ofta som harmlös _____, ibland som riskabelt _____. Sannolikt riktas ofta egenbehandling med vitaminer alltför ospecifikt mot mer eller mindre diffusa symtom. Många vitaminbristtillstånd är ju svåra att fastställa även för läkare, och bristsyndrom som _____, pellagra och beriberi har blivit så sällsynta att många läkare aldrig träffar på dem.

A terapi – falskspel – malaria

B placebo – kvacksalveri – skörbjugg

C homeopati – lurendrejeri – kolera

D healing – experimenterande – skolios

24. Gränsen mellan vad vi äter och inte äter är en intellektuell och subjektiv gräns, inte en objektiv sådan, menar Richard Tellström.
– Lite _____ skulle man kunna säga att alla våra föreställningar om mathållning är hjärnspöken.

A diskret

B kopiöst

C formellt

D drastiskt

25. En person ska inte behöva ta studielån för att läsa sådant som hen redan kan. En viktig _____ i det livslånga lärandet är därför att människor får _____ sig ”reell kompetens” och därmed kan förkorta studietiden, menar utredaren.

A funktion – friskriva

B uppgift – medföra

C insikt – underordna

D komponent – tillgodoräkna

26. De senaste decenniernas bevattningsteknik har gett oss goda skördar, men riskerar också att _____ våra grundvattentillgångar om inget görs.

A länsa

B norpa

C dragga

D muddra

27. Om det är någonting hos Nina Stemme som påminner om Birgit Nilsson, som ju _____ måste nämnas så fort en svensk sopran visar framfötterna, är det kanske hennes sätt att stå stadigt i skorna och bygga den konstnärliga _____ på en gedigen teknisk grund.

A ovillkorligen – gestaltningen

B säkerligen – stilistiken

C handgripligen – inramningen

D uttryckligen – sinnebilden

28. Kristendomens seger i Europa blev början på en månghundraårig kamp om årstidsväxlingarnas _____, där prästerskapets maningar om allvar och _____ krockade med allmogens _____ fylleri och spektakel.

A folkfester – besinning – dragning till

B ritualer – gudsfruktan – undvikande av

C ceremonier – onykterhet – förkärlek för

D högtider – bibelcitat – motstånd mot

29. Under veckorna som följde fortsatte franska ungdomar att samlas i hundratusental över hela Frankrike. I ett försök att _____ demonstranterna drog president Hollande tillbaka flera kritiserade förslag för unga och lärlingar på arbetsmarknaden. Det räckte inte.

A jämka

B blidka

C mildra

D sporra

30. Nabatéerna, som grundade den antika klippstaden Petra, utvecklade ett _____ system som gjorde att de kunde samla in det regnvatten som med oregelbundna _____ faller i området.

A sinnrikt – intervaller

B formidabelt – perioder

C utstakat – kvantiteter

D avancerat – mönster

Experts and Nonexperts

In our globalized, technology-driven world, we have convinced ourselves that the route to excellence and progress lies in specialization. Superficially, this trend makes sense. But the implication that everyone should become an expert in one thing is dangerous because there is untold value in knowing a little about a lot.

Recent research has shown that in a variety of situations, certain nonexperts, or generalists, can actually make better predictions than experts, because they are better able to draw upon an eclectic array of perspectives. Such situations, of course, do not include, say, picking a surgical procedure, for which subject-matter expertise is an enormous asset. But they do include solving contemporary issues – inequality, climate change, policing – that require thinking broadly (and smartly) across many disciplines.

Questions

31. What general conclusion can be drawn from this text?

A Different types of problems require different degrees of expertise.

B Specialist knowledge has been replaced by common sense.

C Expert competence tends to be undervalued in modern societies.

D Nonspecialists are just as useful as experts in any given field.

32. What is further implied?

A Education worldwide should pay more attention to present-day urgent matters.

B The current emphasis on cutting-edge expertise is not in doubt.

C Major political questions may benefit from participation by nonexperts.

D The public demand for experts has gradually started to rise.

Kroomen – Hunting Down Black Slavers

When, in 1807, Parliament banned British subjects from taking part in the slave trade, the Royal Navy began to patrol the slave coast of West Africa. At first, only a few ships could be spared from the long war against Napoleon. Britain slowly built a system of treaties with European powers allowing the Royal Navy to search their ships for human trafficking. They also negotiated deals with local African rulers, many of whom engaged in war and kidnapping on behalf of slave traders from Europe and the Americas. When peaceful approaches failed, the Navy sometimes rowed up West Africa's rivers to hunt down slaver bands, or instigated wars to dislodge slaving rulers and replace them with African princes who opposed the trade.

The powers and scope of this 'Preventative Squadron' gradually increased. Once the west coast slave trade had been largely suppressed, by around 1870, the work on Africa's east coast intensified.

A group of black men were the most experienced among these squadrons. These so-called 'Kroomen', from the West African coast, were the slaver hunters par excellence. They typically served for the longest period and comprised as much as one third of the manpower of the West Coast squadron. They did the typical duties of an ordinary sailor but also specialised in ship-to-shore communications in canoes that they brought with them onto men-of-war. They built a reputation for acts of bravery, usually forming the lion's share of landing parties hunting for slavers ashore, not least because they seemed to elude local fevers.

The Kroomen originally came from a stretch of coast along today's south-east Liberia, where a small tribe shared the Kru language and a clutch of small villages. But their identity as a nation or community was not based on just ethnicity or a common homeland. It cannot be disentangled from the rise of European trading along the West African coast and, more importantly, the history of the British Preventative Squadron.

It began simply enough: the Kru speakers were expert navigators and boatmen. When European vessels increasingly began appearing in West African waters, Kru canoeists approached them to trade. This was especially useful for the Europeans, because this stretch of coastland had few ports where they could approach land for water, firewood and provisions. Soon, Europeans and Americans became dependent on the visits of the canoes, while the Kru boatmen reoriented their livelihood to this trade. The connection strengthened when, probably in the late 1700s, ships started taking the West Africans aboard to serve as pilots, interpreters or scouts. Eventually, the Kroomen became capable of running the ships themselves.

At the core of their identity, they shared a fierce opposition to the slave trade. In part this was due to their conviction that Kroomen could not be slaves. To the frustration of missionaries up and down West Africa, the Kroomen were also steadfast in refusing to convert to Christianity. Further, they tended to refuse to learn or write English.

A special feature of a Krooman's service in the Royal Navy was that he could enter and leave it on terms worked out with the captain. That might mean a change even in the middle of a patrol, if beneficial to both sides. For Royal Navy sailors, this kind of semi-autonomy was unthinkable.

Thus, the Kroomen stood apart in many ways, yet they were integrated into the Royal Navy, ranging from ship's boys to able seamen, with commensurate pay and a share in bounties. They were subject to the same hardships and fighting as their shipmates, perhaps more, due to their tendency to seek out opportunities for displays of bravery.

How did British, even American, reliance on Kroomen fit within the prevalent belief in white racial supremacy? For one thing, the Kroomen established their reputation before so-called 'scientific racism' made African inferiority a general, predetermined, almost genetic condition. Before pseudo-science proclaimed that Africans were lower on some kind of universal ladder of evolution, Europeans and Americans could more easily accept that a particular African 'nation' were a particularly estimable 'race'. There is almost no overstating the esteem that captains had for their Kroomen.

The story of the Kroomen as veteran slaver hunters reached its conclusion in the final quarter of the 19th century, when the Admiralty issued an edict from London barring the use of Kroomen on Africa's coast and beyond. This met with strong opposition among the captains who valued them so much. The Admiralty's official justification was that it was inconvenient to return the Kroomen to their home coast after their service terms. A better explanation might have to do with the progress of 'scientific racism'.

John Broich, History Today

Questions

33. What are we told in the introductory paragraph?

A The Royal Navy initially sabotaged Parliament's ban on slave trading.

B Europe and Africa were united in helping Britain to end the slave trade.

C Britain forced other European nations to join them in fighting the slave trade.

D African leaders often had a positive attitude towards involvement in slave trading.

34. What is said about the Kroomen?

A They were usually relieved of the routine work of sailors at sea.

B They were much appreciated for their achievements as slaver hunters.

C They preferred to operate in independence from Royal Navy orders.

D They made up a majority of slaver hunters in the 'Preventative Squadron'.

35. What is argued in relation to the Kru tribe?

A Their sense of making up a special group was partly linked to their contacts with Europeans.

B Their traditional way of life came under threat by the arrival of foreign traders.

C Their tribal loyalties were put to the test when confronted with the Preventative Squadron.

D Their language and customs alone defined them as a separate national group.

36. What is said in relation to the Kroomen in the Royal Navy?

A They enjoyed a number of privileges apart from the Navy's regular terms of employment.

B They had to endure a great deal of prejudice from their British shipmates.

C They tended to get into unnecessary trouble with other sailors due to their past experiences.

D They refused to conform to the Navy's general working requirements at sea.

37. What is implied about racism with regard to the Kroomen in their heyday?

A Racism was so common in the Royal Navy that they hardly took any notice of it.

B The Kroomen chose to ignore the racial problems that actually existed.

C Racist attitudes were hardly an issue on board the ships of the Royal Navy.

D Ordinary sailors often expressed openly racist views about them.

Eggs

The eggs we scramble and fry typically span a humdrum range of colors, sizes and shapes. But the avian kingdom lays eggs of vast variation. When it comes to shape, biologists have long wondered why, say, murres have pointy eggs, yet ostrich eggs are rounder. Aristotle suggested males come from rounder eggs, and others suggested elongated eggs wouldn't roll off cliffs. In a recent study, researchers finally cracked the case by examining some 50,000 eggs from 1,400 species. They found no nesting habit links, but did see a pattern correlating with flight ability. Frequent fliers, like murres, have streamlined bodies and more elliptical eggs, while birds who like their feet on the ground – say, ostriches – have rounder ones. So overall it's the bird that shapes the egg, forever proving which comes first.

Question

38. How can the tone of the final sentence best be characterized?

A Sarcastic

B Confident

C Humorous

D Surprised

An Invention

It's a little bit of magic. A gesture up and a seam comes together. A gesture down and a garment comes apart. The zip was one of the later fruits of the Industrial Revolution, and one that was slow to ripen: the internal combustion engine, the turbine and the light bulb spread across the globe much faster. On the other hand, the zip does not really have to improve, or be replaced. It was not born of radical new science or cunning craft, nor even of any deep need. It was simply a clever way of making something a bit easier that happened to catch on. In that sense, it is like thousands of workaday inventions that shift from novelty to necessity, without much song and dance, and end up hard to better.

Question

39. How can the zip best be characterized, according to the text?

A As a striking example of unexpected but instant success.

B As a seemingly trivial device gradually conquering the world.

C As the result of a timely flash of genius meeting a hidden demand.

D As even more essential than some more famous technological advances.

Intellectuals

A basic rule of intellectual life is that celebrity destroys quality: the more famous an author becomes, the more likely he is to produce hot air. Superstar academics abandon libraries for the lecture circuit. Brand-name journalists get their information from dinners with the great and the good rather than hard digging. Too many speeches must be given and backs slapped to leave time for serious thought.

Question

40. What is the main argument here about top-notch intellectuals?

A Their fame often makes them neglect what they should really be doing.

B They should spend less time making their views public property.

C Their capacity should be made useful beyond their areas of expertise.

D They tend to take their celebrity status too much for granted.